

Gerontopsychiatrie (K0988)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ondersteuning bieden aan psychiatrische ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT)	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar biedt ondersteuning aan psychiatrische ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT). Dergelijke ondersteuning betreft onder andere het begeleiden, motiveren, coachen, enthousiasmeren, activeren en het overnemen van zorg, dikwijls in situaties waarbij sprake is van psychiatrische ouderen met meerdere complexe en niet- routinematige problemen. Bij het bieden van ondersteuning combineert de beginnend beroepsbeoefenaar standaardprocedures en -methodes met onder andere specialistische vakkennis van veel voorkomende psychiatrische problemen, ziektebeelden, omgangsproblemen en met specifieke vaardigheden zoals observatie-, ondersteunings- en communicatiemethodieken. Hierdoor probeert de beginnend beroepsbeoefenaar zoveel als mogelijk aan te sluiten op mogelijkheden, wensen en behoeften van psychiatrische ouderen. Doordat situaties van psychiatrische ouderen snel kunnen veranderen is het nodig dat de beginnend beroepsbeoefenaar kan bepalen hoe de zorg en/of ondersteuning op het veranderde gedrag en/of de veranderde situatie af te stemmen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt binnen een (multidisciplinair) team van zorgprofessionals zelfstandig en is verantwoordelijk voor het bieden van juiste en kwalitatief goede ondersteuning aan psychiatrische ouderen en aan de naastbetrokkenen van cliënten, zoals mantelzorgers. Bij onder andere het signaleren van calamiteiten, onregelmatigheden, veranderingen en het overleggen over de best passende reactie moet de beginnend beroepsbeoefenaar op een team van collega's en/of een leidinggevende kunnen terugvallen. De eindverantwoordelijkheid ligt bij een leidinggevende.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ondersteuning bieden aan psychiatrische ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT)	De student leert effectieve ondersteuning te bieden aan psychiatrische ouderen in verschillende zorgsituaties door passende communicatie en observatie toe te passen.	- De student verzamelt informatie over de cliënt. - De student observeert het gedrag van de cliënt. - De student identificeert psychiatrische problemen. - De student past ondersteuningsmethodieken toe. - De student communiceert met de cliënt op passende wijze. - De student signaleert veranderingen in gedrag. - De student handelt volgens protocollen en richtlijnen. - De student documenteert observaties en acties. - De student evalueert de ondersteuning met collega's. - De student past de ondersteuning aan op basis van evaluatie. - De student betreft naastbetrokkenen bij de zorg. - De student handelt de-escalerend indien nodig. - De student reflecteert op eigen handelen. - De student past wet- en regelgeving toe. - De student rapporteert over de	- Minimaal 3 observaties en rapportages - Aantoonbare toepassing van ondersteuningsmethodieken - Documentatie van communicatie en signaleringen - Reflectieverslag over eigen handelen - Toepassing van relevante wet- en regelgeving - Betrokkenheid van naastbetrokkenen aantoonbaar

		uitgevoerde ondersteuning. - De student draagt bij aan een veilige omgeving voor de cliënt.	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ondersteuning bieden aan psychiatrische ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT)	De student leert effectieve ondersteuning te bieden aan psychiatrische ouderen in verschillende zorgsituaties door observatie, communicatie en interventie toe te passen volgens geldende protocollen en methodieken.	- De student verzamelt informatie over de cliënt. - De student observeert het gedrag van de cliënt. - De student analyseert de observaties en identificeert problemen. - De student kiest passende ondersteuningsmethodieken. - De student past communicatietechnieken toe in contact met de cliënt. - De student handelt volgens protocollen en afspraken. - De student evalueert de effectiviteit van de ondersteuning. - De student documenteert de waarnemingen en acties. - De student overlegt indien nodig met collega's of betrokkenen. - De student past de ondersteuning aan op basis van feedback. - De student handelt de situatie af volgens de richtlijnen. - De student reflecteert op de eigen handelen. - De student rapporteert de bevindingen en acties. - De student signaleert	- Minimaal drie observaties en bijbehorende rapportages - Toepassen van minimaal twee verschillende communicatietechnieken - Aantoonbaar handelen volgens protocollen - Reflectie op eigen handelen en verbeterpunten - Documentatie van de ondersteuning en evaluatie - Overleg met collega of betrokkenen aantoonbaar

		veranderingen in gedrag of situatie. - De student handelt bij escalaties volgens de protocolafspraken. - De student sluit de ondersteuning af met een verslag en overdracht.	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ondersteuning bieden aan psychiatrische ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT)	De student leert effectieve ondersteuning te bieden aan psychiatrische ouderen in verschillende zorgsituaties door observatie, communicatie en het toepassen van protocollen en methodieken.	- Lees de opdrachtomschrijving en relevante protocollen - Verzamel informatie over de cliënt - Voer observaties uit volgens de richtlijnen - Analyseer de observaties en identificeer gedragspatronen - Pas passende communicatiemethodieken toe - Onderneem ondersteuningsacties bij signalen van psychiatrisch gedrag - Documenteer de waarnemingen en acties in het dossier - Evalueer de effectiviteit van de ondersteuning - Overleg met collega's en betrek de cliënt en naasten - Pas indien nodig de ondersteuning aan - Voer een de-escalerende interventie uit indien nodig - Reflecteer op de uitgevoerde ondersteuning - Rapporteer de resultaten volgens de protocollen - Bespreek de casus met de begeleider - Verwerk feedback en	- Minimaal drie observaties en rapportages - Toepassing van minimaal twee communicatietechnieken - Documentatie van ondersteuningsacties en interventies - Reflectie op eigen handelen en verbeterpunten - Naleving van relevante protocollen en regelgeving - Betrokkenheid van cliënt en naasten in het proces

		verbeterpunten - Sluit de opdracht af met een evaluatie en verslag	
--	--	--	--

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl